

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce:	Bc. Dorota Ciencialová
Název práce:	Diagnostické možnosti emocionální empatie v kontextu Indexu poškození Ega
Autor posudku:	PhDr. Daniel Dostál, Ph.D
Role:	oponent práce
Druh práce:	diplovová

		známka
I	Práce se zdroji a kvalita teoretického ukotvení výzkumného problému.	A
II	Výzkumný design, vhodnost volby výzkumných nástrojů, prezentace, interpretace a diskuse výsledků.	E
III	Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení publikační normy a jiné důležité hodnocené aspekty.	A

Pozitiva	Silné stránky práce.
+	Práce má kvalitně zpracovanou teoretickou část. Autorka obratně čtenáře provádí tématem empatie a upozorňuje na rozmanitá pojetí a často protichůdné názory, které v této oblasti v odborné komunitě panují.
+	S předchozím bodem též souvisí výborné literární krytí. Celkem 148 titulů je dobře vybráno a je s nimi vhodným způsobem nakládáno. Je patrné, že autorka má v dané oblasti načteno a v tématu se dobře orientuje.
+	Práce je vzhledná a po formální stránce jsem nenašel žádná pochybení.
+	Oceňuji odvahu používat pokročilé postupy vícerozměrné statistiky, byť toto rozhodnutí přináší určité úskalí (viz níže).
Negativa	Slabé stránky práce, její nedostatky.

- Autorka data analyzuje s pomocí v psychologii spíše exotickou třídou Tweedie modelů. Zdůvodnění této volby je však pochybné. Autorka uvádí, že proměnné mají pravostranně zešikmená rozdělení (připomínající například Poissonovo rozdělení), což lze například při sledování počtu výskytů určitých fenoménů v ROR protokolu očekávat. Neuvědomuje si však fakt, že v jejích modelech jsou proměnné ROR v roli regresorů, takže na jejich rozdělení v podstatě nezáleží. Předpoklady na tvar rozdělení se týkají závisle proměnné (respektive její náhodné složky), kterou je EES-R. Dle údajů v tabulce 3 má tato proměnná nicméně téměř symetrické rozdělení ($M = 97$, $SD = 11$, šikmost = -0.33 , rozpětí 71 až 116 bodů). Jedná se tedy o terén vhodný k bezproblémovému použití lineární regrese, kterou by jistě autorka dokázala snáze odprezentovat a nedopustila by se dalších chyb. Ba co víc, HS psychologických testů je intervalová proměnná (nemá skutečnou nulu – kdybychom položky skórovali třeba od 0 ne od 1, nic se nezmění). Tweedie ovšem předpokládá skutečnou nulu, v daném kontextu je proto nevhodně zvolený.

- Bylo by žádoucí popsat kroky, které nejsou v psychologickém výzkumu rutinní, mnohem detailněji. Z autorčina popisu není zřejmé, jak přesně použitý model vypadal, jak se interpretují jeho parametry, ani co znamenají její úvahy při ověřování předpokladů modelu (např. měl jsem za to, že ověření toho, zda je poměr rozptylu a průměru blízko jedničky má své místo u Poissonovských modelů – Tweedie by měl pracovat i s over- a under- dispersion. Vysvětlení, jak se věci mají, se čtenář nedočká.)
- Výše uvedené potíže jsou však zanedbatelné s následující chybou. Autorka patrně nesprávně zadala proměnné do dialogového okna v SPSS a kvantitativní regresory se ocitly v roli nominálních faktorů. Např. z tabulky 9 je patrné, že s regresorem EII-2 (index poškození ega) se pracuje jako s 53 nominálními kategoriemi (jelikož zjevně 63 participantů dosáhlo 53 unikátních hodnot EII-2). Autorka tak odhaduje 57 parametrů modelu na 63 pozorováních. Nalezené hodnoty jsou důsledku této chyby zcela nesmyslné a úvahy od stránky 67 již nemají jakýkoli význam. Dodejme, že zde autorka doplácí na volbu statistického modelu – kdyby tutéž chybu učinila v kontextu třeba zmiňované lineární regrese, jistě by si všimla, že nachází nesmyslně vysoké R^2 (nejspíš nějakých 99 %) a že statistický program produkuje desítky regresních koeficientů místo očekávaných tří. To, že deviance rovná hodnotě .054 je nesmysl, již tak nápadné není. Dodejme, že v některých tabulkách došlo k nějaké jiné chybě (nebo se víc chyb zkombovalo) a EII-2 má 28 unikátních hodnot (tab. 18) a asi ve dvou tabulkách jsou hodnoty správné, alespoň co se týče stupňů volnosti.
- Autorka opakovaně uvádí, že "Hlavním cílem naší práce byla explorace možné role Indexu poškození Ega jako moderující proměnné mezi jednotlivými skóry Rorschachovy metody". Zřejmě se však neseznámila s tím, co to je moderátor a jak se jeho přítomnost testuje. V názvosloví regresních modelů je moderátor totéž, co interakce. Autorčin postup, jak testovat moderátor, je nesprávný a svůj účel by neplnil, ani kdyby byly modely specifikované správně.
- Práce obsahuje další nedostatky, které jsou však v kontextu výše uvedeného píše nepodstatné. Namátkou označení některých hypotéz jako výzkumné otázky (proč, když jde zjevně o statistické hypotézy, které autorka obvyklým způsobem testuje?), podivná tvrzení („Problematickými však může být již zmíněné rozložení dat a jejich velké deviace, vůči nimž je Spearmanův koeficient náchylný.“ – vždyť ten pracuje jen s pořadím, tvar rozdělení ignoruje; a co je to ta deviace?), variace místo variance atp.

Ostatní Další poznámky, otázky k obhajobě a jiné.

- Mrzí mě, že práce s velkým potenciálem je poškozena několika chybami v práci s daty. Ač jde o chyby, které znehodnocují téměř celou výzkumnou část, nenavrhují známku F, jelikož i samotná teoretická část je přínosná a zpracovaná v nadstandardní kvalitě.

Hodnocení celkem:

doporučuji k obhajobě

Návrh klasifikace práce:

D

V Olomouci dne 04.01.2024

.....
podpis autora posudku